

de domeni in septembra; săi-a si
mâine; fra cando va prezinde im-
punitatea, vă oii de trei săi
de patru ani in septembra.

dile de prenumorătunie,
pentru lăzile:

în întregu	8 fl. v. a.
în semestru de anu	4 fl. v. a.
semestru	2 fl. v. a.
pentru România si străinătate	
în întregu	12 fl. v. a.
semestru de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Pesta, in 7 iuniu n. 1873.

Braov! Numai oblu spre tienta, silvori; puneti dreptatea, rusinea, omnia — la o parte; — ce li si trebuie domnilor stepanitori magi — nebunii d'astea; au gratia Imperiului si — de buna sema aprobarea Bismarck!

Oblu deci, navala a supr'a — afu-
lora de nemagiari din tierra ma-

Dia Szende Béla, Ministrul militie-
vulgo honvéd, in aplausul democra-
tori si reactiunilor magiari — a
siile trecutele unu ukaz, cum dicu-
pentru magiarisarea seribsa a mi-
loru!

Priu soel'a respica, ca pentru in-
stu s'a potutu intempla si tolera,
pana adeca a amagi pre maioritatea
pre poporale nemagiare!) ca la
se splice oficeri si cari nu
limba magiara; acum insa acestu
peste a incetatu; fie-care oficeriu este
atru a invetia limba magiara. cătu-
curendu; era pana atunci, ori-ce
momentu pentru acei ce nu sciu lim-
biara cu recerut'a perfectiune, este

Cel mai frumosu, — desi, dupa
noi de catu onorabilu modu, d'a im-
punitatea nemagiilor si ne-
magioru la milita tierci, si d'a
posturile de oficeri, supa-
oficeri, pentru matruita cea alesa
magiari!

Ellenor, dupa care reproducem
characteristica scire, nu poate
descoperi indignitatea ca,
eximunt exercitulotii militiei, s'a
curendu unu oficeri n'au sciutu se-
stillega cu feiorii de sub comanda
— n'au sciutu nici se promuncia
magiari de comanda!

Intr-oasă mărt standaru si clilar
a doritoru este, ca oficeriul si nu
nu este militilor de sub condus
Dar ore militile, feiorii de
stillega cu magiari si numai magiari? seu
magioritatea prevalente magiari?

NV; si in maioritate prevalente sunt
magiari, sunt fii poporului patriei,
si in proprie nationalitate —
sunt si egali inrepatita.

Ei bine, domnilor: cum socotiti
ce oficeri si se intellega cu
nemagiari in limba vostra, pre
acesta nu prindu?

Vreti se fiti drepti: ei bine, de ce
Szende nu comanda, pre cum a fostu
institia cea absolutistica, ca — fie-
catoria si fie detorii a sci limba
— si compara tropa la care servesc?
— nu de dreptate tu dore pre
magiari si a nume pre „Ellenor“ si pre
Béla, ci — de magiarime si ma-
jorative!

Er — inmultu pentru comanda, dom-
ni magiari, orbiti de Ddieu, — deca
abordu, ca oficeriul si nu scie lim-
biamei, apoi este si absurd si bar-
a comanda intr'o limba, pre care
mai mare a militiei n'o pricepe.
Inmultu ve acela, caci este unu ade-
valtu ca Ddieu! —

Granitia si de granitii!

Marturisim ca — nu ne prindem
de marea interesare a politiciilor
magioru — pentru acela tema sei
ce tocmai este la ordinea dilei.

Se lucra de preste unu millionu de
si peste 600 mille patrate; de
statu de statu, deschidere si
poporul a unu poporului, priu cari

stepanii de astadi a poterei — vor a-si
mar'i si asecură chiar numai aloru redia
si potere!

Se lucra — pentru d'a face lumea,
si pre bietele popora se credea, ca este a
se realiză o intenție buna, morală,
dreptă; — pre cando totu, dar totu man-
nele, destepă numai presupuri grele, pre-
pusuri ca, are se fie o urita mistifica-
tiune, o pacalire, o ucidere!

Noi am disu candu am luatu prim'a
cunoștința despre proiectele de lege ale
guvernului magiaru in acesta privintia,
ca formularea seu stilisarea acelor pro-
iecte, infaciadu o completa confuziune
care nu poate se fie, de catu din aditus.
Nu a fostu de lipsa se adaugemu, caci este
unu lucru cunoscutu — de candu lumea,
prin esperintia, cumca unde din adinsu
se scrie confusu, nu se face din cugetu
bunu! „Clara pacta — boni amici,“ —
fresce: „non clara, non boni!“

Mereu ceca ce noi, la prim'a vedere
am observata si pronunciata, vinu a re-
cunoscere si altii, si a ni descoperi chiar
intemplari secrete in lucru.

Dupa „N. Fr. Presse“, — (a se vedea
nrulu de sera, de mercuria trecuta,) clin-
bulu deákistilor a alesu cu scrupulosi-
tate o comisiune din sinulu seu, carea —
adapata in secretu cu inventiatu a necesari-
ria asupra insemnatatei acelor acte,
membrui ei, ca totu atâti apostoli, vor avea
a siopsi prin sectiuni informatiunile re-
cerute! — (Dupa rezultatul sectiunilor,
trebuie se tienemu pre cores-
dintele nemtilui din Viena — de
informatiu.)

Apoi scrie corespondintele numi-
tei foi:

„Propunerile au scopulu, a tien-
contu de voia monarchului, respicata la-
muriu; a cascigă simpatiele poporului
si a alină bănuilele aceliei.“

Vine clubulu stangei centrale, si —
dice totu acela si elu. Preste totu paro-
la par ca e: „Se votdmu totu cum se
propunu, confusu si incurcatu; — numai
ca se avemu o data lege; caci — sciti ca
apoi noi ne pricepemu a splică si aplică
legea!“

Prin aceste aparitiuni, din capulu locu-
lui se arăta precarie si dubiose chiar
si concesiunile ce la parere ici-coliă
se oferu; de unde „N. Fr. Presse“, desi
in grăsa amicia cu stăpanii nostri din
Buda-Pesta, nu scie se splice aceste
aparitiuni de catu: „Din trasur'a prin-
cipiale a intregei politice magiare, carea
tiene nivelarea si centralizarea de medi-
locu, er magiarisarea de scopu final.“

Astfelu dura afacerea granitiei este
pre cea mai buna cale, d'a deveni o
nouă, grasa bucătura Molochului magi-
ariu, unu pasu gigantice a culturei asi-
atici spre Oriinte!

De aseaa noi, nu putem destul de
sonor a ni redică vōcea — in susu
si in diosu, si a nume cătra cei bieti pu-
cini deputati romani de inima, ce au mai
potutu strabate — ca prin urechile acu-
lui — in Diet'a magiara, si a strigă:
Bagati sém'a, bagati sém'a! Puneti ve-
toti poterile, incercati, miscati totu, ca
se impiedecati reulu si nedreptulu si se de-
latuuri pericolulu — de la poporu si de
la patria!

Pre catu este conoscutu din repor-
turile foilor guvernamental, deákistii
numai unu emendamentu seu adausu
mai de frunte au se faca la propunerile
guvernului, acel'a adeca, ca guvernui-
ui, in catu pentru organisarea granitiei
conformu legilor, (celor confuse!) se
se acorde mana libera, — sciti, cum s'a
facutu acu 5 ani in privint'a Transilva-

nici, in care urmare biéta Transilvanía
si este ingenunchiata ca nici una alta
tiéra!

Noi, foră a avé timpu si ocazie
destula pentru d'a strudă proiectele din
firu in peru, dupa o fugitiva percurgere
si esaminare a causei, siepte puncturi
afiamu mai vertosu vatematorie si caru
cu ori ce pretiu ar trebui modificate.
Acesta sunt:

1. Sfasiarea teritoriului si impartirea lui
printre patru comitate — este o adeverata uci-
dere politica a poporului din granitia, carea
astfelu devine preda ianiciilor magiari de
prin comitate!

2. Amestecatur'a justitiei austriace cu cea
magiara nesmintitul avandu se produca unu
caote juridicu si o neescuranta infroscata de
dreptu, — cu ori ce pretiu trebusu impiedecata.

3. Impărtirea in două a pedurilor si
pasciunilor, pana acum dupa dreptu, intrege
folosite de poporu si recunoscute de possesiuni
ale granitiei si ale granicierilor, — este pen-
tru granicierii din Banatu si Baciu, o adevera-
ta despouie de dreptu; — pentru ca acea
ună diumetate, ce — se dice ca remane pro-
prietate a statului, remane in faptu proprietatea
magiarisului descompunatoru de natuni, si
acestă dupa firea lui are se se servescă de ace-
ste bunuri ale granicierilor chiar pentru de-a-i
nimici pre acestia — prin colonii, legi si insti-
tute magiare! Trebuie deci prin totu posibilele
medilöce staruitu, ca diumetata de possesiune
ce este se detraga granicierilor si comun-
loru loru, se fie rezervata culturii poporului si a
teritoriului loru. Nimbispit este de disponi-
tivu se poate justifică luarea de la poporu a
unei diumetă!

4. Scările din granitia — de candu sunt
au fostu scările natunali si confesionali; —
cum prin mearu domnilor este ca ele se se
escamotade de scările comunali simultane, ade-
ca, se se instraine de oatra biserica si de sub
administratiunea poporului. O celina formale,
carea — ori cum trebuie impiedecata, seu —
cela pucinu timbrata in Dieta de aceea ce e. —

5. In granitia nu esiste poporu, nici in-
telligentia, nici autorităti cari se soia limba
magiara, caci — nu existu magiari; — domi-
nii magiari insa au se si bage limba acolo in-
data, — nu numai ca se magiarisedie, ci si
ca se eschida de la posturile publice si de la
instintia pre natunali si se si postodie acolo
pre carturarii loru proletari si pre renegati de
prin totu pările tierii, pre cortesii si spioni
loru! — Acela si pentru patria, si pentru
dreptate si umanitate trebuie impiedecata, ce-
rendu-se in pările fostei granitie cea mai de-
plina libertate de limba in tota administra-
tiunea.

6. Representarea in Dieta cu catu unu de-
putatu dupa catu aproape 100,000 de suflete,
— pre candu legea ungurésca de la 1848
dispune catu unu reprezentante dupa 30,000 de
suflete, — inca invederă cugetulu ne-amici
si nedreptu alu domnilor magiari catra popo-
ratithea fostei granitie. Unu scaunu sassesou
seu secuescu de 10 seu 15,000 de suflete, tra-
mita duoi deputati; unu orasieu magiaru de
căteva sute de suflete, tramite unulu: Comita-
tulu romanu alu Severinului de 110,000 si cer-
curile romane-serbesci de Bisoerica-alba si de
Panciova, de catu 80—90,000 de suflete, se
aiba er numai catu unu deputatu!

Acela si — linea diu — lotru a poli-
tici! Trebuie deci lucratu din totu poterile
ca se se faca dreptate. — NB! Ceea ce legea
de la 1848 dispune despre granitia, ca adeca
fie-care regimenteru se aléga catu unu deputatu,
este pentru acele pările ca militari, nu ca civili.
Eca exemplu in Naseudu si Fagarasul! In fine

7. Daca domnilor magiari voiesc si tienu
la aceea ca lumea se ii creda — intr'adeveru
constituitionali si onorabili, apoi — se se fer-
escu d'a decide causele unui poporu, fora de re-
presentanti, liberu alesi ai acelui!

Facem apelu solenu si seriosu, de-
putatilor romani! Precum potu vedé, se
lucra de cestii, de interese vitali, ce pri-
vescu de aproape, de adreptulu chiar —
unu numeru de 175,000 de romani.

Fie-care se fie la locu-si, fie-care
se si faca detorint'a — ca romanu si ca
omu de omenia!

Noi — ni-am facutu a nostra. —
Desbaterea este la usia!

Prenumeratii se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptul la Re-
dactiune Statengasse Nr. 1, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce pri-
vescu Redactoare, administratiunea seu
speditură; căte vor fi nefrancate, nu se vor publica
primi, era cele auoname nu se vor publica

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de
interes privat — se respunde căte 7 cr.
de linie; repetirile se facu cu pretiu scă-
diu. Pretiul timbrului căte 80 cr. pen-
tru una data se antecipa.

Pesta, in 6 iuniu n. 1873.

Multe colone implu solele cele mari, despre
felii de felii de combinații asupra intelinirei
de astadi in Viena a stepanului tuturor Russi-
lor si cu domnitorul nostru, pre cum si de-
spre conferintele ce — Gorciacof ar fi avutu
cu Andrassey. Noi tienemu, ca — pentru d'a
conspiră potericii stepanitori, in contra popo-
ralor, n'a fostu de lipsa intelinirea; coție-
gerea si solidaritatea intre domnitorii este na-
turale, adeca — sciti, tocmai asa de naturale
oast stepanirea si supunerea! Ce pote se ni-
pesce noa, ca — ore diu c. Andrassey si cu aiasi,
apela-ne cu, seu foră invocarea Cesarei de la
Neua?! Ajunge ca — suntemu apesati. Si de
aceea noi, ne-iertandu-ni nici spaciul, atâta de
margini alu ţările noastre, nu vom urmari de
felii conjecturele si combinatiile foilor in
acesta privintia; — numai de unele pucinu mo-
minte seu apariții cauta, se luam notitia.

Foile dualistice, si cele din Viena si cele
din Pesta, dupa totu că scrisera despre inse-
matatea vedetei muscale in Viena si dupa nespu-
sele tereiture, ligasiri si caciuliri ce fecera
Imperatul rus, — in fine vinu a afirmă ca
spasea de care ne bucuram, este chiar prin
aceea intemeiata, caci Russia, in tocmai pre
cum s'a urmatu si se urma dia partea Austriei,
— nu sufera usurpiatii statelor semi-suver-
ane de la Dunarea de dieu!

Va se dica, acela e, ce dore pre dualisti,
ei vedu pericolu pentru sine cu desvoltarea na-
tionala a Serbiei si Romaniei, si ar dorii ca Ru-
sia se li ajute a conjură acelu pericol! si — se
magulescu, ca li va ajută! —

Paralelu totu acelu foli aducu positiv'a
scire ca Imperatul Musealilor, precum si
Mare-principale de corona si intrăga suita ru-
sesca, a destinu in modu batatoriu la ochi pe
Nichita, principale Montenegrul; Imperatul
Alessandru pe fie-care dia l'a invitatu pre elu
si pre Domn'a sa, la Schönbrunn, in tota diu'a
a petrecutu cu elu — privat si in cercul
familiei. De asemenea mare-principale rusu
de corona a conferit u Nichita' ore intregi,
apoi a comunicat cu Gorciacof.

Astfelu acestui mititelu, dar resolutu
principe din Oriente, potericii din Russia i de-
derea o atentiu si insematate, de carea ste-
panitorii nostri nemici nu potu fi mai pucinu,
decătu linisiti!

Si — ce se mai dicem, candu in acestu
momentu „N. Fr. Presse“ vine a ni spune va-
ierandu-se, ca semte batendu unu ventu reac-
tiunari rece din totu pările, ca si candu totu
poterile cele secrete ale indului s'ar fi pusu in
misdare, ca se inpedece progresul si desvolta-
rea si consolidarea libertatei poporului!

Ati auditu pre — vamesti si fariseu?!
Vorbesce de libertate si de popor, pre candu
ebiar ei, dualistii de 12 ani in coci, nu facu de
catu sugruma libertatea si dreptulu poporului,
confiscandu totu avantajiale vietii publice de
statu pentru o clica afurisita si pentru dōne
nationalitati privilegiate, din coci si din colo
de Laita in minoritate!

Astfelu de stupidi se facu fostu eroldii a-
cestei politice reactiunarie, in catu ei se nu si
prevediutu ca, — dupa moral'a si logic'a loru,
altii mai pucini si mai intelepti au multu mai
multa si dreptu si stans d'a impila poporale de
catu ei?

Or'a ibandei naturale — se apropia. —
Dar ce veti dice la aceea, ca „Vaterland“
organulu feudalilor si ultramontanilor, tocmai
acu vine a descoperi, cumea la intelinirea de
mai de unadi in Petropole intre Vilem si Ale-
sandru, Bismarck si Gorciacofu, s'a planuitu
spargerea si impartirea Austro-Ungariei? Cu-
riou!

† Ratazzi, foră tota indoială dup

mai nainte l'a cercetatu regele Victoru Emanuilu. In aceeasi dia, anunsiandu-se marea perdere Camerei italiene din Roma; acest'a a dechiarat tiér'a intréga in doiu, siedintia s'a amenat, ér pe Cas'a parlamentului s'a plantat pentru 14 dile flamur'a negra. Intristarea este generale, fora deosebire de partita! —

De joi dupa mediasi la 6 ore, vaporul romanu de resbelu „Stefanu celu mare,” carele aduse pana aici pre domn'a lui Carolu din Romania si cu suita ei, — paradédia la malul de susu alu Dunărei, in portulu societăti privilegiate de vapora: Este unu vasu frumosu si mare, armatu cu 4 tunuri si condus de echipajui romanu. A acursu multa lume, nu scim mai curioasa d'a vedé — lucru ne mai vediutu in Pesta, unu vaporu romanu, ori pre o principesa, de cari — se vedu pre fie-care dia!

Dn'a Elisabeta in data a plecatu mai de parte pe drumulu feratu, prin Viena, spre Neu-Wied, patri'a sa natale, la bâi. —

Pesta, in 7. iuniu n.

Incidentele calatoriei Domnei Elisabeta din Romania — a casa la Neu-Wied, a datu indemu de nou a combină, cumca principelui Carolu i s'a uritu de Romanii, si — că s'a deoiau a-si luá crafuse!

Se deduce acest'a din o sunta de semne si intemplieri. „Deutsche Zeitung” din Vien'a are in nrulu seu de ieri o lunga corespondintia din Bucuresti, care splica cu de a menuntulu imprejurările, înătu déca le-a cettu, fiindu că nu poti să le negi, nu numai că nu-ti vine a te indos, ci te cuprinde mirare, cum de Carolu n'a fugit de multu din Romania! Mari interese trebue să-lu fia retinutu.

Se dice că Dómn'a a plecatu pentru de a-si cantă de sanetate la o baia; — ei, dar toti căti au vediut'o — spunu, că este frumosu si sanetosu cum nu se poate mai bine!

Dar batjocurile, blamările domnitorului, stingerea mereu a intregu respectului de elu in tiéra, descoperirile corespondintei sale secrete ou Ambron din Berlinu si cu altii, de dupa carier'a a suferit atătu de grele perderi, ér tatalu Domnitorului a cascigata atătea milioane; — apoi lips'a de orice satisfactiune pentru insulte — pre cale judecatorescă, apoi caricaturele ce i se facu in facia si pe strade, apoi titlu de „némítia afurisită”; — apoi colosal'a demonstratiune ce se prepara — totu in contra sa la 10 iuniu s. c. ou ocasiunea inmormantării remasitelor pamantesci a lui Cusa, la Ruginoasa, si căte töte altele urite si dejetorié, — a facutu bietului Domnului scaunul domnescu o adeverata tortura morală!

Etu déjà la 22 martiu 1871, dupa atacul nemtilor in sal'a Slatineanulu, era decisu a parasi Romania, dar atunci — se dice că diplomati'a — nu permise; astadi — lucurile s'au schimbaturi, si Carolu, alesulu de la 10 maiu, celu adusu cu atăta pompa, pentru ca să manuiesca de sfasiare si să intarésca tiér'a si națiunea, si celu-oe in cei duoi ani primi ai domniei sale — intr'adveru destupta-se multe frumosu sperantie: astadi dup'o domnia de siepte ani, ar stă gat'a să dispară sub unu pretestu bunu din tiéra, pentru totu de un'a!

Ce va fi adeveru in faina? — nu potem să scim; — neea-ce se dice despre urmări, despre spargerea uniunii, despre döue dictature a duoi boiari din tiéra, său chiar despre prochiamarea Republicei, — nu potem să credem; — ceea-ce cu multa dorere — vedem si scim — e, că — nu e bine; că tiér'a s'a inselat in Carolu si Carolu in tiéra; că — in locu să se vré redică reciprocamente, Carolu, cu consiliarii sei cei rei si prin influențile din Berlinu si din Viena, aduse tiér'a la prepaste, ér Romaniu i respalatira, terăindu-lu in celu mai ordinariu modu prin noroialu insultelor publice! —

PESTA, in 7 iuniu n.

Buletinul minist. magiaru, „B. P. K.” in fruntea nrului seu de ieri, publica Resolutiunea altissima, prin care dlu Ladisl. Tamasiu, supremul capitancu alu Fagarasiului, — cum se dice — la cererea sa a fostu redicatu din postu, si in locu-i s'a denumit, pre eum dejá anunciasem uoi, dlu Boér Kálmán!

Opiniunea nostra in acesta privintia, onorab. Publicu alu nostra o conosce. — Ce se tiene de — formul'a indatinata, că — dlu Ta-

masiu, la a sa rogare s'a redicatu din postu, — apoi ast'a scim bine, că ce va să dica si déca n'am scii, am pofti: să-i fis de bine dlu Tamasiu și dorintia să împlinirea ei!

Dar alt'a este ce — ne dore, tare ne dore; este că — dupa descoperirile din „Gaz. Transilvaniei,” dlu Tamasiu, pona să-si primesca dimisiunea — „de buna voia,” n'a pregetat a intreprinde unu lueru marsiavu, a denunciat domnilor de la potere — pre trei functionari romani, omeni de tréba, ca periculosi agitatori! si astfelui a mediloci suspinderea acelor'a de la oficiu si tragerea loru in procesu disciplinariu!

Pfui, dle Tamasiu! Fora acesta bravura de politiau magiaru, fora acestu zelu de unélta slabă, puteai Dta — la propri'a-ti cerere — să te duci in pace, ca omu de omenia! —

Éta cum descrie „Gazeta” acesta mar-

siavia:

„Dupa siedintia straordinaria de la 6 maiu a consiliului municipale fagarasianu, capitanul supremu reportă ministrului de interne, că trei amplioati municipali au esecat la luarua conclusioului din 8 si 9 aprilie; dreptu aceea ceru pedepserea loru. Ministrul i j. insuviintia acesta cerere si astfelui capitanului ou decretu din 25 maiu, suspinsa de la oficiu si beneficiu pre presiedintele scaunului orfanale Ioanu Gramu, pre asesorei acolui scaunu Ilariu Dwilea si pre vice-notariu primarui Teofiliu Francu, introducandu contra loru cercetare disciplinaria.”

„Motivale suspinderii, specificate in decretu sunt: „că au contribuitu impreuna cu membrulu consiliului municipal Arone Demianianu, ca rezultatul amintitei adunări să fie negativu, insistandu cu elu impreuna pre langa propunerii vetematoriei de legile constitutiunali existinti, dovedindu o portare renitente, uiten- si de detorintiele legali ca amplioati.” —

Intipușea-si dlu Tamasiu că, ce judecata si ce nume ar fi facutu magiarii, buna ora candu erau sub Bach, unui functionari magiaru, carele ar fi comis o astfelui de denunciare a co-

Diet'a Ungariei

Casa representantilor tieu ieri, vineri in 6 iuniu, o siedintia scurta, unde dupa cele formali si dupa o interpellatione din partea deputatului Tarnoczy in privintia unei bance națiunale magiare, ministrul presiedinte Székely aduse mai multe legi santiunate de MSa, cari se publicara; — ministrul de finantie Kerkapoly presenta unu proiectu de lege despre unele resturi de creditu suplementari din 1872; — in fine Szell K. ca referinte alu comisiunei financiare presenta Reportulu asupra bugetului pentru 1874.

Cu atât'a desiertandu-se agendele de dia siedintia s'a incheiatu, avendu a se tieni si mane-di un'a pentru primirea diferitelor raporturi de la secțiuni. —

Cernauti, in maiu 1873.

Onorabila Redactiune! M'am recugetatu multu pana ce am adusu aceste pucine sire pe chârtia; nu că dore n-asi fi potutu usioru compune urmatörile descoperiri, ci — pentru că am asteptat totu sperandu, cumca cu repausarea episcopului Hacmanu, (— in timpul mai ultimu metropolită anti-canonicu,) va apune totodata să datin'a cea ruginita, rutin'a cea séea, sustinuta de elu. Am asteptat in daru! Procedur'a cea invecita se proumèdia mai departe, ma pare a prinde radecine si mai adunci. Clerulu, decandu a perduta pe barbatii de inredere a sei, pre Andrieviciu si Thurenoviciu, si-a perduto tota increderea in Consistoriu!

Ce e cau'sa? unde jace reulu? — Nu voi să respondu eu, ci voi lasa pre unu venerabilu si caruntu preotu să vorbescă: „Pana candu vom ave domnule, barbati neesperti in Consistoriu, precum unu Comorosianu si Ilaszovicu, cari nu ne cunoscu dorerile si necadirile, căci acestu din urma noi candu n'a fostu la o parochia, — pana atunci trebuie să ne indestulumu cu promisiunile loru cele false si cu cuvintele loru cele linguisitòrie, cari sunt multu mai pericolose, decat man'a ucidiatorului pre facia. Am incaruntitu amblanu pe la Consistoriu si guvernul ca să se faca casa parochiala si biserică; totu in zadaru!”

Stimate domnule Redactore! Cuvintele acestea au storeu lacrime din ochii venerabilului preotu si eu nici o data nu-mi aducu a minte să me fis petrusu asia de tare nisce cuvinte ca și acestea. Da! domnule Redactore! si ochii pluteau in lacrime, căci mi-am adusu a minte

de istoria lunésca, carea ni arăta sunte de exemplu, cum că ginerarii in timpu de resbelu impătiesc vestimentele loru soldatilor goi si vulnerati, marsaliu dău panea loru ostasului de rondu in timpu de lipas, si — fondulu religiu-nariu celu bogatu alu nostru, care e destinat de a dotă pre preotime, a zidi bisericu si a crea institutie filantropice, se afla in mani straine, amagindu pre biét'a preotime, pe langa lefele cele mici, si ajutóris de căte 50—80, său celu multu 100 de fl. si oferindu pentru scoli neconfesionale, pentru straini — 50,000 fl. la anu, dupa ce risipi milioane pentru unu palatu mari de lucru!!

Si óre ce facu să acum unii consiliari in Consistoriu? . . . . Vr'o diumatate de óra de demnătia si vr'o diumatate dupa amediasi — se denescu in icaunele cele moi, apoi esindu pre afora, mesura stradele in sus si in dios, intra intr'o bacăleria, mananca, béo si o data său de döue ori in septembra vinu la unu locu de a se bucură de phangerile preotilor! Da, miseria preotilor de la sate e forte mare, mai aleu a preotilor de ajutoriu. In fapta, o economia — adeveratu satrapica la noi — acest'a!

Πολυχρόνης.

Tientari, (Trnna) in iunie 1873.

(„Peirea te din fine Israile!”) — strigă odiniora prorocul catra poporul judevescu. Cum să strigămu noi romani din comun'a nostra astazi, candu vedem starea cea docadiuta a bisericii noastre? Catra cine să ne mai adresămu, dupa ce am cercat si rogatu dejă in daru tota instantele inferiore si superioare bisericesci? Nu ni a mai remasu, decat să ne luăm refugiu in publicu, dore-dore rusinea de publicu ne va potă infrenă si moderă pre presotul nostru J. E. Popoviciu. — Tristu lucru batate dorerosu este a areta in publicu peccatele ómenilor chiamati d'a-ne spelă pre noi de aceleas; dar n'avemu iucatru; suntem siliti a face. Se desoriem deci pucinu pre acestu preotu alu nostru. Preotul nostru, dupa cum am auditu noi, se numesce „lumin'a lumii si sarea pamantului.” Susu numitulu nostru preotu vine, ce e dreptu, si sare si lumi, ca si oricare in sfîrșit, — yn sfîrșit, carecumari si traficantu pîn sate, dar ca să ne luminedie vre o data prin povetie si invetiaturi bune, nici a minte nu-i vine, — afara déca nu i se voru atribui de atare luminare injuraturele cele multe ce i iesu in fie-care minutu din gur'a, din carea ar trebui să ieșă mangaiere pentru poporu!

Preotulu nostru numitul, mai de parte ar trebui să fi modelu de blandetie, caracteru de exemplu, si propagatorul alu virtutilor; dar din tota acestea nu affămu nimicu in vieti'a lui, nu affămu de cătu certe si rezervari, ce au in strainatul poporulu cu totulu de la biserică! Dupa cum am auditu noi, tare multe calităti frumosu se ceru de la unu preotu, dar din tota acestea nu posedu nici un'a acestu domnu, alu nostru pastoriu; asiă incătu nici nu lu mai potem privi de pastoriu alu nostru, ci numai ca pre unu pilariu si speculantu, ce ambla printre se face geschesturi Elu, e carciunariu, elu este traficantu, elu este de tota; nici asia inşa pare că nu ni ar indigne atătu de multu, tota i le-am iertă, numai déca portarea lui ar fi mai omenosu facia de noi si de poporul seu peste totu.

Noi insa am desperat de omulu acest'a; căci elu ne privesce pre noi pre toti de slugi ale sale; in locu să se vré redică reciprocamente, Carolu, cu consiliarii sei cei rei si prin influențile din Berlinu si din Viena, aduse tiér'a la prepaste, ér Romaniu i respalatira, terăindu-lu in celu mai ordinariu modu prin noroialu insultelor publice! —

Ce e cau'sa? unde jace reulu? — Nu voi să respondu eu, ci voi lasa pre unu venerabilu si caruntu preotu să vorbescă: „Pana candu vom ave domnule, barbati neesperti in Consistoriu, precum unu Comorosianu si Ilaszovicu, cari nu ne cunoscu dorerile si necadirile, căci acestu din urma noi candu n'a fostu la o parochia, — pana atunci trebuie să ne indestulumu cu promisiunile loru cele false si cu cuvintele loru cele linguisitòrie, cari sunt multu mai pericolose, decat man'a ucidiatorului pre facia. Am incaruntitu amblanu pe la Consistoriu si guvernul ca să se faca casa parochiala si biserică; totu in zadaru!”

Stimate domnule Redactore! Cuvintele acestea au storeu lacrime din ochii venerabilului preotu si eu nici o data nu-mi aducu a minte să me fis petrusu asia de tare nisce cuvinte ca și acestea. Da! domnule Redactore! si ochii pluteau in lacrime, căci mi-am adusu a minte

Beregseu, (Temisiu) in maiu 1873.

(Alegerea de notariu fortata si pris uideore!) Am disu in protestulu nostru, publicat in nr. 33 alu „Albinei” din an. c. — in care din erore s'au strecoratu unele sminte, cumca unu locuitoriu cu numele Jotta Merza; la acela de alegere a fostu driptu de caii persecutorilor, oari din poruncă stepanului loru manau cu forța la votisare pentru unu năucu, — si că acestu J. Merza din acesta drpire, dore-dore si va affă mōrteal! Intr'adeveru astă s'a intemplat, că bietul omu, dupa suferinti grele, in d'a de 5 maiu a. c. si-a datu sufletul sacrificiu libertatis constitutunale magiare!

Tristul casu a indignat forte populul, in cătu pana si copii pre strade nu vorbesc alt'a de cătu că, ce inimile spurcate au acei domni, cari dupa spatele inaltatului Imperatru si parinte alu nostru, prostituitu legea, cutedia intr'unu modu atătu de violentu a rapor poterea drepturile si a ucide — pre bieti omeni ce nu voru să se faca uneltele abusuri loru loru criminali!

Totu plugari nostri, patrunsi pana in imina de foradelegile si batjoeurile ce li se facu, din partea celor de la pretura, clatina din capu, apoi scotu os din fondulu inimii suspine că — „asia nu e bine! asia nu vor stă multu nici ligile nici domnii astă, cari ne prepadescu pri noi si pre copii nostri!”

Astfelu mereu devinu toti bine sătui de dreptatea ce domnesce astazi in patria nostra.

Cobora-se ori cine va vré să se convinge, dar ne conoseutu, in midilocul popului nostru, in acestu cercu preturalu si va audi din guri plugarilor plansori, cari i vor sfasiá inimă de déca va fi avendu, si i voru aredică perulu in capu, déca va avé creri sanatosi intr'ensul!

Dripurile, calcările de lege, împilarea poporului, precum vediuramu pana la actulul de alegere in Beregeu si Mehala, pusera ounnii rusinei si a dispresiului pre capulu intregului nostru Comitat!

Unu simplu plugariu din deputatiunea emissa de catra poporul din Beregeu cu planșe verbale, indata dupa actulul de alegere — disse Il. Sale dlu supremu comite alu nostru Maria Ta, Te rogămu să ni faci dreptate, că dore nu de aceea dămu noi staiere si catane, ca ce ar fi chiamati să ne pazescă dreptulu; tocmai aceia să ni-lu rapescă! Am ajunsu cu potere Maria Ta, si noi numai potem suferi! La acestea dlu supremu comite, desi in cele mangaiatorie cuvinte li promise că, indata ce se va constata călcarea de lege, se va face alegera nouă. Ei, dar cine avea să constate foile de legă? Este dreptu, că Il. Sale voia să fie dreptu, dar ce ajunse, candu dd. de la pretura mai dibaci si adusera o turma de svabicii nu-i lasa să fie blamati. Detorim multumita si recunoscintia domnitoru cari si au redicatu vocii in cau'sa nostra si speranța — cu apelat'a nu ni va merge ca si cu svabicii! Noi credem că naltulu Ministrul nu se va identifica nici cu pecatosul, nici cu svabicii ce-i acoperira pecatul cu nasulu loru celu grosu.

De altmintre noi suntem pegatiti toti si pentru totu. —

GRULĂ

CU CEI 121.

Zimbru, cott. Aradului, 16 maiu 1873.

(Mōrteau unui notariu strainu, — alegerea unui notariu romanu in loculu acestuia.) — Multe stimate dle Redactore! Din acea consideratiune nu scrisei de lungu timpu pentru printulă „Albina,” căci pecatosul de domnii de pe aici diceau că, numai cu uniculu asa fi (?) mult contentul, uniculu carele nu afiu corecta conducea si faptele loru; prin ce inşa ei insi-si blamara, de ora ce desi eu observai tacut'a: in tusi se mai sfara si altii, cari i descriseră pe caele „Albinei,” precum merita*) Si aci dan se constata pana la evidentia, cea ce predica „Albina” că, nemoral'a ori cum interpretata si resbuna amaru, asupr'a autorilor (urditorilor) ei! — Eu de asta data inca-ii rogu să aduca aminte de instructiv'a assioma si strabura lui Horatiu: „Vis consilii expere mole ruuitur”

Acestea premittiendu, Ve rogu M. Simion Redactore, a-mi acordă unu picu de spatiu in columnele stimatei „Albinei” ca să desceru cătu numai se pote de scurtu, despre cea

*) Nu se vindeca dorerea cuiva prin aceea — astupămu gur'a să nu se vaite! Rosuia si — ochii si prin nasu etc. R. et c.

dată în fruntea acestui articol, și
în luna lui aprilie a. c. avurăm de
Balint, (olim Balintu,) român de
în Transilvania, după sa propria atestare,
când era la cele bune, său cum
lau, langa adeveru, „in vino veritas,”
cumca el e român de origine, — dar
lui, său strămosului său, cindu s-a no-
s-a acăiat la conume silabă „fi” și
data să-a renegat și naționalitatea să
apoi — „Confessio propria regina
mum.”

nu potu a nu eschiamă: „O voi tem-
ere, ce multi stranepotii de ai divului
sunt rapiti din corpul natiunii ro-
mâna simula bisericiei noastre strabune!
tu omu, firesc ca nătoni renegatii și
ni se pare că căpătase cu cătu-va
intea mortii, căci deși scătă bine vorbi-
manesc, incepuse a se adresă, chiar
oficiile noastre bisericesci, în limba
cei concerninti nu remustrara,
prevodeau cumca aberatiunile lui nu
a lungu. Asia si fu; căci bunul
la luă de pre capu.

riindu-se concursu, se presentara doi
ambii romani, functionari publici,
căruia Ardeleanu, altulu Talosi, tutoriu orf.
Zarandului. Veni din'a de ale-
brii alegatori aveau instructiune de
ca numus romanu să alegă. — Mai-
oratorilor fu pre partea dui Talosiu,
lu motivu, precum observai eu, ci
DSa si inainte de 1861 mai functiun-
gatoriu in Zimbru, si poporului erau cu
pre cindu pre dui Ardeleanu nu-lu cu-

de tieri cele mance si esplacatiunile
la mine — necorecte, și de asta data
poporul; căci dui pretore ni spuse, că
fune de la dui vice-spanu Tabaidi din
cumca ambii concurenti, desii posiedu
testimonia de esplacatiune, totusi
admis la alegere pana nu vor depune
rigorosu de notariatu — pentru acestu
că ceva ratiunabile? — Judece on.
nu atâtă dicu, că — vai si amaru de
ole din comitatul strainu, căci acelă,
vredni a recurge in comi-
nu postu notarial, in intielesulu ace-
notariu este espusu serumanul la 10 ri-
tate impreunate cu multe fatigia si
de tine tiéra ou etari legi, respective
notatori si esplicatori de legi!!!

alegora totusi se tienă, insa con-
adeca: alesulu nu pote fi intarit,
si depune poruncitulu esamenu rigo-
rosa: o noua „Tabaidaiada!” Acestu
aguru — trebuie să fie unu renegat; —
genialu intru inventiuni diavolesci,
si renegatii său dădeditu! —
cum, alesulu nostru d. Talosiu, este
la Aradu, pentru depunerea esa-
menului, său — dora alta ceva! —
ar urmă, nu voiu lipsi d'ale comunică-
nto. — Argulu.

Bogătia romana, in maiu 1873.

pre reprezentatiunile teatrale ale dui
in serile de 23, 24, 26 si 27 aprilie
avutu onore a. Vi reportă pre largu,
cum, ingrijul spaciu nu
a publicat in asta materia multe,
negadate la cunoștința publica pre

reprezentanti atâtă de bine au
vite din partea celor din locu si din
ata nu mai era locu in sala. Romanii,
si d'plugari, alergara a se induici de
tene. Dovéda si acăstea, că spiritul
a facut progresu la noi; dovéda că,
si celu plugariu scia, că ce este tea-
tar de sicuri in asemenea măsură
do-
brevala noastră artistu J. D. Jonescu,
prin spiritul său naturalu si filan-
tropice ajuns o celebritate in părțile no-
șinei poporului după fiecare re-
prezentanti atâtă colatantminte!
du Jonescu — mai are o înțelesire
ce care — atâtă de puini o să la
la carea totu de o data obligea si cuce-
la poi, cu dui 4 reprezentanti,
in folosul scopurilor filantropice,
ună peatru spitalulu din locu, carele

primi in data 41 fl; er ună pentru Reuniunea
investigatorilor, cărei se veni 48 fl. Pentru ace-
ste binefaceri a seceratul si va mai seceră cele
mai cordiali reconoscintie!

De la noi dui Jonescu a mersu la Resita,
findu invitatu de numerosii frati Resitieni, cari
venisera a vedea representatiunile de aici. Se
ntielege că si in Resita, unde a datu două re-
presentatiunii, au seceratul asemenea triumfuri.
Astfelui apoi, petrecutu de iubirea si multiam-
tă poporatiunei romane din aceste părți, trech
la Temesióra. — J. M.

Temesióra-Fabricu, 20 maiu st. v. 1873.

(Lamuriri positive.) Cu privire la scolă
noastră româna confesională de langa bisericii
Stilui George, din acestu suburbii alu Temesió-
rei, care scola a devenit obiectul unei stări
miserabile, avem onore a Vi comunică urma-
toarele:

In anul 1869, ministeriul de culte si
instructiune publica, au adus una lege scola-
rie, in urmarea careia toate comunitățile au fostu
indrumat a-si dechiară scolele de comunali,
său de confesionali. Romanii din Temesióra,
după conservatiune cu intielegintă loru, si-au de-
chiarat scolele de confesionali, er magistra-
tul nostru din adunarea generală a esmisu una
comisiune, in carea din partea romanilor a
fostu dui protopopu Dreghiciu si dui advoca-
Ratiu, pentru d'la luă notitia despre localitățile
scolelor si despre poporatiune. Edificiile scolare
erau inscrise in cartea funduala cu proprietate
a comunei Orasienesci. — Cum va fi reportat
acesta comisiune magistratului? — nu potem
sa; destulu că acesta prin aduparea sa
generală a decisu, ca scolă a deaca edificiul din
maierele-vechi si celu dela Stulu Ilie din Fa-
briu, să se lasă romanilor spre folosire, — er
edificiul dela Stulu George in care se află 2
clase serbe si ună romana, sese lasă numai
serbilor. — Acestu decisu s'a inmanuat ser-
bilor, pre a cărui basă s'au si inscris in car-
tea funduala pe numele serbilor; Romanilor
de felu nu s'au datu nici o scire. — Serbii, in
anul 1870, radimat pe inscrierea loru fora
scirea romanilor, au abdisu romanilor localita-
te pe cale judeciale; — respunsulu din par-
tea romanilor a fostu negativu, la care serbii
au intentat romanilor procesu. Romanii
vrendu-nevrendu s'au vedutu constrinsi a-si
luă aperatori si tienendu o conferintă la carea
au participat si intielegintă, dui advoca-
Adamu, din impulsu naționalu s'a oferit a sus-
tinență procesulu gratis.

Sub decu gerea procesulu s'a protestat
in contra decisu magistratualu, si inaltul
ministeriul de culte si instructiune a aflatu cu
cale a nulifică acelu decisu; dar după cum
scimus din esperintă de toate dilele, că la noi
tote mergu fără incetă, asi si decretul nulifi-
catoriu a sositu numai după inchieră pro-
cesului!

Din acestea se vede că, judeciul pe basă
estrusului din cartea funduala a adusu sentin-
tia in favoarea serbilor. Dui Adamu, pe basă
rescriptului de nulitate, a apelat la Tabl'a regia,
care ne considerandu actul alegat, a in-
tarit primă sentinta intru totu. — Dui advoca-
tul Adamu acă, in locu de-a cere casatiune, a
apelat la „Curia,” — er serbii pe basă sentin-
tiilor două, a cerutu executiune, si in 21 aprilie
la 4 ore după medieadi — ni s'a inchis scolă,
ou fortă; unu lucru, ce in lumea cultă, afora
de Ungaria — nu mai pote fi! Romanii din
punct de vedere de dreptate au tramisu una de-
putatiune la ministrul de culte, de unde a
venit la magistratul indrumare ca să si se des-
chidă scolă! In contra acestui mandat ser-
bii au protestat si a-si mersu o deputatiune la
Pesta, unde — nu scimus ce se va fi fioit; —
destulu insa că cu reîntorcerea deputatiunei, ser-
bii au scosu din scolă romana toate requisitele
scolare si le au pus sub ceriul liberu in phioia,* —
pre cindu de decisiunea de la Curia regia inca
nă sositu. Totusi astadi, cu ajutoriul lui Dum-
nedie si ou grată fratilor serbi, prin influen-
ță judecătorilor drepte, într-o tiéra constituuti-
nale si liberală ca Ungaria, unde predominesc
dreptul pumnului, am devenit cu invetiatoriu,
cu scolari si cu requisitele scolare — sub ceriul
liberu, am potă dice — Vogelfrei, in mil'a
sortii! Soosi din scolă redicata de străbunii
noștri, unde de dieci de ani, prin stepanire eram
intrudusi, astadi nu avem unde să ni ores-

*) Astă vedi — tiéra civilisata, statu de cul-
tural! R. e. d.

cemu pruncii! Si — ce este să mai tristu, n'a-
vemu cui ne plange! căci a perixu dreptatea'n
tiéra! Domne ore pana cindu? —

In caușă bisericiei inca nu ni merge mai
bine. De si inaltul ministeriul de culte, sub re-
spunabilitatea personală a administratorului me-
tropolitanu serbescu, a demandat ca de locu
să ieșe comisiunea pentru despartire in Fabricu,
totusi serbii renitent, nu voescu să dea; — si
pre ei — nimă nu e in demana ca să ii scotă cu
poterea, ca să pre noi din scola! Ore domne—
pana cindu?

Poporul este indignat pana 'n sufletu
de atâtă brutală nedreptă. — Ce ore ar dice
acuma maritele judecătie pre la cari a amblatul
procesulu din cestiu, in care cererea romanilor
a dréptă ca lumină, — ce ar dice 'nal-
tul ministeriul, si ce inaltul Imperatru, —
deca Romanii in desperatiunea loru, pre cum
sunt, s'ar pune asi aperă caușă dréptă cu pieptul
său pumnulu, după ce cu legea in mana
pe la judecătore din Ungaria nu si-au potut'o ca-
stigă? — Abuna săma atunci ii-ar tașă de
conturbatori de pace, — de rebeli. — Ei bine,
dar nu noi suntemu aceia, Doamnilor, noi cei
de o misia de ori ni-am reclamatu dreptul
pe calea legei, — ci voi cari nu voiti a ni re-
cunoscă unu dreptu atâtă de evident! dar re-
clamămu in publicu, ca să audia lumea nepre-
cupata, si vom mai reclamă si la Maiestate,
apoi — de nu vom afări nici acolo dreptate ur-
măriile si responsabilitatea cadia pre capulu ce-
loru ce ni denega dreptatea si facu barbarie!

Mai multi din cei asuprati.

Notariatul Bulciului, cerculu Muresiului,
cottulu Carasiu, in maiu 1873.

(Eta cum domnii cei mici, nepochepiti de
nimă si batu jocu de lege! Eta cine ingre-
siédia si instraina inimile poporului romanu
de catra domnii si stepanirea magiara!) In 9
dec. 1872, in notariatul Bulciului ni-se facă
substituirea de notariu, punendu-se unu indi-
vidu pre care nici unu reprezentant din corpulu
representativu alu comunei apartinetorie la
acestu cercu, nu l'a voită, si toti unanimu au
protestat contra violentiei judecătorilor cercuale,
carele acompaniatu de comisariul de securi-
tate pana la atâtă devenise, incătu pe unu mem-
bru ai corpului representativu, incepandu cu a
li dă lectiuni din gramatica, ii puse cu nasulu
la parete, pentru că nu sciu recită lectiunea
limbistică — asia precum i placea DSA, si
anumitul pre unulu pentru că a cutediatu a dice:
„Să mergem deca nu ni se dă voia libera d'ale-
go; deca s'au potutu face substituirea foră
noi, apoi nici nu a fostu de lipsa ca să simu-
chiamati aici.” „Să mergem,” etc. nu a fostu
iertatul a dice, ci — „me ducu!” Asia pre-
serie dui pretore!

Unu băs, anu venerabilu, vediendu fortă
ce se aplică din partea tiranului de cercu, si
observendu că ce Dnie Sale nu i place, nu i
iertatul a vorbi, — a oftat de la anima, pen-
tru atâtă nedreptă, ce ni-se face din partea
unu domn de romanu; deci pentru aceasta of-
tare l'a pusu dui pretore cu nasulu la parete
sub ouantu că „a gemutu spre resbunare!” *)

De prisosu s'a documentat cu legea in
mana, din partea conductorilor nostri că,
numai corpulu representativu are dreptul de
a substitui; totu au fostu foră rezultatul, căci
dui tiranu cercuale Lazaru, s'a exprimatu in pu-
blicu: acum punu leges la o parte si facu sub-
stituirea ex offo! — asi si facutu! Cu
tote aceste, noi semtiāmu in inima nemangă-
jere pentru că — moralimente noi am invinsu in
contra fortiei brutale, si cu atâtă mai vertosu,
căci nici unu reprezentant nu a voită a sub-
stituirea ex offo! Toti fiindu de
cea mai firma convingere, că dui pretore face
o calcare de lege, căci o substituire ex offo,
contra legii — nu pote ave locu atunci, candu
corpulu representativu propune unu barbatu,
declarat legalmente aptu pentru conductor
rea oficialui notariu. —

Inse acesta substituire s'a facutu astfelui
ex offo, numai la casă notariala in Bulciu; era
a trei'sa după acestu afrontu alu legei, dui ti-

*) Apoi să ne mai superāmu pre unguri că nu
punu multi romani in dregeatorii! De n'ar pune
nici pre unulu, căci celu puciu — n'am ave
pentru cine să ne rusinămu, să ni ascundem facia de
naintea lumii! — Si cu astfelui de domni stepa-
nii vor să ni facă placuta constitutiunea, libertatea
si stepanirea loru? Nu; atari tirani pregătescu
tiéra pentru unu jugu strainu de feru! Las' că
veti vedé. — R. e. d.

panu cercualu a citat la resedintă sa in Bir-
chisul pre judii comunali, si pre cătiva repre-
sentanti, mai alesu jurati comunali, si li-a im-
pusu a subscrive protocolul de substituire.**) Dar a
trecutu cu vederea că, si aci a calcat
legea, carea in §. 84 apriatu dice, că substitui-
rea se face: „in loculu resedintei notariul cercuale.”

Am datu deci protestu solen la municipiu,
in firmă sperantă că astfelui de substi-
tuire nelegale se va nimici, si că partidul de
deákista, carea a votat la legea comunale si i-a es-
perat intarirea prin maiestatea Sa Regale, — si
care se faleșe a stepani in comitatul nostru,
va tine cu rigore propriu lege; — intr'aceea
ce să vedi! Domnii deákisti nici nu au aflatu
de bine a substerne măcar protestul nostru la
municipiu, ci — l'a delaturat simplu; elatante
dovăda, că loru chiar din legile loru, numai
aceea li e santu, ce loru li place ocazional-
mente! era aceea ce dă cătu de putinu dreptu
poporului, simplu se delatura.

Acuma este diumetate de anu, de candu
suntemu cu potere bruta siliti a suferi de no-
tarul substitut pe unu individu, pusu de tiranu
cercului, contra legii si vointiei noastre, si
platitul din sudorea nostra! Am asteptat, si
totu am asteptat — pana acuma, cugetandu
cumca dora tiranul va aflat sositu timpul ca să
se escrie concursu pentru statuinea notariala, si
apoi atunci să ni alegem noii pro notariul no-
stru; pentru de a intafi, in corpore toti repre-
sentantii, cu preotii si invetiatorii in frunte,
ne-am dusu la dui pretore cercuale de l'am
rogatu si intrebătu că: Ce socote in acea pri-
vintia? Responsulu a fostu — că: nu a fostu
de lipsa să venim si să ne ostenim pentru asiă
ceva căci lucrul aterna dela DSA si va de-
schide cindu va fi timpul! *)

Intrebandu-lu despre timpu, ni spuse fara
reserva, că acelă va fi cindu rău densulu,
adaugendu că pote va face alegere său dora er
numai substituirea după cum va așa de bine!*)
Acesta totu dui pretore cercuale numai pen-
tru aceea — le face pentru că adéca in Bulciu
să poată pune de notariu pe fratele socii sale,
care la depunerea unui rigorosu a cadiu din
limbă magiara, si are terminu de unu anu ca
să-o inveti, ceea ce — crede a pote inplini ca
notariu substitutu in Bulciu!

Dar dui pretore totu se cugetă si pentru
unu casu, deca ar fi constrinsu a ceda repre-
sentantii de dreptul de alegere, densulu la unu
locu ore unde să se fi esprimatu că, va to omi
alegerea asi, ca unul din minoritate să se
certe cu altul din majoritate (firesc in con-
tielegere cu Dnia Sa), er densulu să profite de
acesta să sistodie alegerea, aruncandu-ne pre
capu er pe cunatul său, pana cindu va fi in-
vietiatu limbă magiara!

Dar cu totu, dui pretore Lazaru, vediendu
că cu reprezentantii de acum nu pote dispune
după placu, cu o cale se apucă ca pe cătiva
reprezentanti virilisti să-i destituiescă de dre-
ptul loru si să-i inlocuiesca cu jidani, cari sunt
buni de totu. Dece DSA ar face acesta rectifi-
care in intielesulu §-lui 35 din legea comunala
am intielege-o; dsa ar esă afora, si ar cenzură
listele de dare in fața corpului representativu,
si celu ce platește mai multă dare, ar fi re-
prezentante virilisti; insă — cu totul altfel
face densulu rectificarea, adeca prin cunatul său,
notariul substitutu, după cum ceteră
una epistolă a acestuia către primariul co-
munale din Tisza, in carea se dice asiă:

„Bade Toma! Inca astodi să vini pana
la mine, ca să ne intielegem, pe care să punem
reprezentante comunale in loculu dtale
si a invetiatoriului, său să-mi trimiti Tabela
B. că apoi voi afa eu pre cine să punu.”
Subscriu: Zsigmond, m. p. notariu. —

Provocatul primariu a reflectat pe dui
notarii substitutu, că dece se compută darea.

**) Ce ti-e misieli! Are curajul a căte legea,
dar — n'are a luă asupra-si responderea, ei ambe
a deriva de la sine prin nou actu de tiranie! —

*) Adeveratul módélu de tiranu constituti-
natu, acestu domnul pretore! Duciți-lu la Epusne-
a din Viena, că va fi premiatu ca atare cu me-
daliile săa mare! R. e. d.
**) „Das heißt Luder treiben mit dem Ge-
setze,” — ar dice la acela nemtiulu, — er noi
fratilor, să adunămu bine aceste date, căci candu
vor să ni facă placuta constitutiunea, libertatea
si stepanirea loru? Nu; atari tirani pregătescu
tiéra pentru unu jugu strainu de feru! Las' că
veti vedé. — R. e. d.

investigatorului după lege — după atunci învestitorul platește mai mare dare, și nu poate fi stersu. Dacă a respunsu notarului subiect, că, de l'ar să pună elu, nu-lu primește dlu păstorul Lazaru, cî ilu sterge din lista!

In astfelul de imprejurări, după astfelul de triste experienție, nu ni mai romanește cătu a face o depunere din partea corporilor reprezentative catre Dlu Vice-comit, carele de multe ori s'a arătată dreptă și respectatorul de lege; și deocamdată nu ni se va lăua în considerare plausoarea, rogarea atuncia ni vom cauta refugiu la Buda și Viena, unde vom se descoperi abuzurile și batjocurile ce le fac domniai cu legătura.

Mai mulți reprezentanți.

Oltaca, cottulu Aradu, 21 maiu v. 1873.

(Faptele generoase creștinesci — merită recunoscere publică!) Cu animă plină de bucurie vinu să pună în vedere onoratului publicu ceterioru unele fapte generoase și demne de imitare ale unor bravi conlocutori oltacani. — Joana Mara, Nicolau Ardeu, și Petru Moriu, petrunsi de o intima iubire catre santă nouă biserică, venirea în anul curintă aduce cele mai frumosene arderi pe altariul lui Cristu.

Anume celu d'antaiu, J. Mara împreună cu socii să Maria nasc. Beteu, procură pe spese sale — pentru santă nouă biserică o campană de 340 de pondi, în preț de 900 fl.; și doilea a procurat și pușu naintea bisericii o cruce mare de pietre, în preț de 250 fl.; era al treilea a ornatul sanctului altaria cu unu litiu pompeu de argintu, în valoare de 70 fl. v. a.

Cândă deci amintescu în publicu aceste fapte creștinesci frumosene, purcesc din pepturi adevărate creștine și romane, nu potu retacă și despre sensația placută, ce au produsu ele în animale tuturor consatenilor noștri. Toti sunt petrunsi de recunoașterea indelungată și fericită! Se intielege că faptele bune a prindu inimile bune de doru de a emulă și ele, de a se întredă intru aducerea sacrificiilor!

George Turicu,
docinte.

Varietati

=Foișa oficiale „La turquie“ din Constantinopol, reproduce un necrologu incunjurat cu doar, asupra morții principelui Cuza, în care dice intre altale: „Principalele Cusa a avut meritul de a se pună pe terenul adevăratelor interese ale României, urmandu aceea politica intelectuală, care consistă: de a se intielege d'a dreptul cu Curtea suzerana, spre a nu reurge la veri-unu amestecu de care în cestinile ce prievacă singurul pre ambale tieri numai România are în adevărul dreptate să deplanga pre acestu mare cetățeanu.

(Dupa „Poporulu.“)

= (Er e revolta a satenilor contra domnișilor!) Totu seamne bune: abia publicărăma în urmă precedenți dăoue asemenea casuri, dejă alu treilea figurédia in foj, numai inca după inscripții telegrafice. In cottulu Trenčinu, comună Bossaș slovacă se rescolara — totu pentru comasătia — in contra proprietarului mare și-lu alungara de la sine. S'a comandata potere armata! Vor mai ucidă căti-va și — lucrul va fi impacatu — pana la alta ocazie.

Pentru gimnasiul rom. din Bradu.

prin rev. d. parochu și ases. cons. Moise Magdu, ni se tramise din Sioimioiu, cottulu Aradului o colectă de 10 fl. v. a. la carea au contribuitu:

Zam! Cupareșeu, jude comunalu in Sioimioiu, 2 fl.; Teod. Tripo, parochu in Redna, Jos. Vușilescu, capelanu in Sioimioiu, și dlu colectante — căte 1 fl.; Eutim. Bugariu, docinte, 50 cr.; și cu tasul bisericei de Sioimioiu 4 fl. 50 cr.

Concursu.

Pre bas'a concesiuneei de 11 maiu 1873, nr. 748, referitor la edificarea unei scăle năoue gr. or. confesională romane in comună Aliosiu,

comitatul Timis, subordosu comitetu parochialu, conformu planului și proiectului de spese aprobată de venerab. consistoriu diocesan, deschide prin acăstă concursu de licitație minunendo.

In proiectul de spese pentru edificandu sediile, sunt urmatorele sume:

1. Pentru lucrul zidariului, (Mauer Arbeit,) și alu tiglariului acoperitoriu, (Ziegeldecker Arbeit,) fors materialu; și alu portariului (Steinmetz Arbeit,) cu materialu, — la olalta . . .	1.500 fl.
2. Pentru lucrul lemnariului, (Zimmermann Arbeit,) cu materialu . . .	2.860 fl.
3. Pentru lucrul mesariului, (Tischler Arbeit,) cu materialu, și a sticlarului (Glaser Arbeit,) . . .	1.500 fl.
4. Pentru lucrul lăcașariului, (Schlosser Arbeit,) și alu faurului, (Schmied Arbeit,) cu materialu . . .	540 fl.
5. Pentru lucrul tinichiarului, (Spengler Arbeit,) cu materialu . . .	600 fl.

7.000 fl. v. a.

Doritorii de a întreprinde zidirea acestei scălei sunt avisati, a se infacișa în diu'a de licitație, care se va tine în 3/15 iuniu 1873, după serviciul s. liturgie in biserică in Aliosiu, unde pre lunga depunerea vadușului usitat, după prețul de estimare, se va întreprinde licitație și încheierea contractului, care conformu ordinării ven. cons. 22 oct. 1871, nr. 1274 ep. 457, se va substanța vener. consistoriu diocesanu spre revisiune și ulterioră aprobare.

Planul edificandei scăle, precum și condițiile se potu vedea in facia locului la presidiul comitetului parochialu.

Datu din siedintă comitetului parochialu in Aliosiu, tinența la 20 maiu 1873.

Dem. Vladu Mihailu, m. p.
presed. comit. parochialu.

Veniaminu Martini, m. p.
notariul comitet. paroch.

Cu sciresa și invorea dlu inspect. secolariu Luca Calacsonu.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de Capelanu, pre langa nepotinciosulu parou din Vraniutu, Dimitriu Popoviciu, protopresb. Bisericii-albe, se publica concursu cu terminu pona în 9 iuniu a. c. cal. vechiu, pre lunga emolumintele următoare:

- a treia parte din sesiunea parochială;
- b) a treia parte din biru și din venitul stolaru;
- c) a treia parte din casele titorie de parochialu numitului parochu, adică: din 170 de case.

Doritorii de a ocupă acestu postu, — au a-si tramite resourcele, instruite amesuratu Statutului organișu bis. și adresate către Comitetul parochialu din locu pona la termiodu mai sus însemnatu — către d. Iosifu Popoviciu, protopresbiteru in Jam.

Vraniutu, 19 maiu c. v. 1873.

In coțilegare cu dlu protopresbiteru:
1—3 Comitetul parochialu.

Concursu.

La statuinea investitoră vacanta din comună Olosiagu, in protopresv. Lugosiului, cottulu Carasiusului, se deschide concursu pona în 16 iuniu st. vechiu, a. c.

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. salariu anualu, 4 jugare de pamant, 8 orgii de lemn, din caru are a se incalzi si sofla, 20 cr. de la inmormentări fors, și 40 cr. cu liturgia, cortelu liberu cu gradina, grajd și siopronu.

Concurrentii au a adresa resourcele instruite in sensul statutului org. către on. sinodul parochialu gr. or. din Olosiagu și a le tramite dlu protopresv. George Pestecu in Lugosu Olosiagu, 22 aprile 1873.

In coțilegare cu dlu protopresv. tractualu:

2—3 Comitetul parochialu.

*) Scurtinea terminului ne face a însemna aici, că — ni-a sositu acestu concursu spre publicare abia mercuria trecută in 4 iuniu n., după mediadi, candu nu se mai poate primi in urulu de jo!

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din Ciudanovita, protopresbiteratul Oravitei, comitetul Carasiusului, se publica prin acăstă concursu.

Emolumintele sunt: 34 jugare de pamant, birulu de la 142 de case, si stol'a indatata.

Doritorii de a ocupă această parochie sunt avisati, resourcele loru, provedeute cu documentele prezise in statutul org. bisericescu, adresate comitetului parochialu, ale substanțe dui protopresbiteru Iacobu Popoviciu in Oravite, pana la finea lunei lui maiu c. v. 1873. Ciudanovita, in 6 maiu 1873.

Comitetul parochialu, in coțilegare cu dlu protopresbiteru tractualu:
3—3

Cai ce voiesc a imbrață postul să sunt poftitii să se tramite recursurile la ceteriorul subsemnatu, pana la 20 iuniu (2 iuliu nou) a. c. provedeute cu documente despre calificarea recorutu mai sus.

Oradea-mare, 7 maiu, v. 1873.

Consistoriu eparchialu
3—3 din Oradea-mare.

Nr. 341 Pres.

Concursu.

La consistoriu graco-orientalul dea-mare vine de a se deplini postul de celistu, provedeut cu salariu anualu de v. a; spre căre sobru se scrie și publica cursu sub conditie, că aspiranții la această:

a) să fie credintiosi ai bisericii gr. tale;

b) să producă documente autentice studiale absolvită; despre aplicarea lo pana acum; despre cunoștință limbă; despre praoșă; că o său in afacerile de celarie;

c) să documenteze specialu cunoștințe gramaticei și a ortografiei pentru limbă română; și pentru alte limbi, ce le posiedu;

d) să fie recomandati in partea gr. or. să se tramite recursurile pe carele păstrează, scriere de mână loru, pana în 20 iuliu nou, a. c. la presidiul de celor de nicio, sprijinită cu documente calificarea respusă mai sus.

f) Vor avea preferinția recurinții de statutul calugarescu; deocamdată vor fi avute cerasierile pregătiri scientifice, și vor deveni in partea această voința loru.

Oradea-mare, 15 maiu, v. 1873.

Presidiul consistorialu spart
3—3 gr. or. din Oradea-mare.

Burs'a de Viena,

continuă in dilele trecute a se mai de aici totu cu rezerva, unu pasă nu si astădi — er unu n'apoi.

Eta hărțile ce se respectara si cu de ieri ale loru:

Actiunile creditului mobiliu 276; Banci anglo-anstr. 212; — cele Lombard 188; — ale drumului teretu de statu 33.

Tramvay de Viena 270; — Rent'a de eu 5%, 68.—; — rent'a in argintu 73; — cele de cred. 176; — cele ale imprum. de la 1860: 115; dd' de la 1864: 140; agiul argintului 110.75; găbenii 5.24; leoni 8.85; — oblegatitibile rurale ung. nat: 76.25; cele transilvane 73; — Turcesci: 69.50.

Posta Redactiunel.

Mulțu vînătoratului J. M. in J. Au ati serie in epistolă; dar — ne-a lăsat alături pe de naște! Deci adeverim că suntem plini achitati pentru intreg anul 1872!

Dlu V. G. in S. N.-mare: Pe joia rîa d. medieci sperămu a ve vedea!

Loculu de cura

INSULA MARGARETEI

In nemedilocata apropiare de capital'a si residenția Buda-Pest

Temperatur'a fantanelor artesice de 35° R. — Cade, de porcelanu si de marmure, prețul tăiate in pétre, si cu aparate de dusice, — partie de parou mare, — acru eselinte, — 200 odăi provedeute cu totu confortul, — salou mare de conversație, — gazele din tiera si din străinătate, — muzică pre fie-care dia.

Merburile intru cari ay'a insulei Margareta s'a folosuți cu succes vorabile sunt:

Podagră — renumele de musculi si de nervi — inflamările gâtice de incheieturi si de peșteri — durerile de nervi — junguriile — scrofulele cu bubone si coaceră galcoșorul — bôlele chirurgice de piele — morbi de șee, morbul slabirii de picior — durerile de provinție de la vînturi — durerile istorice, stricarea regalei in monstrușenie etc. etc.

Se conduce seadimentu in pretiu — la abonamentu său cumpărare impuna de bilete pentru bal si pentru vaporu.

Locuitorilor pre insula li se facu favoruri atât la băi, câtă si la vaporu.

Comunicatii cu capital'a in fie-care ora de dăoue ori cu vaporul.

Sesizarea de veră se 'ncepe la 1 maiu.

Comandă pentru locuințe primește Inspectoratul pe Insula Margaretei p. Buda-Vechia.

(Reparările nu se onorează.)

7—1

Directiunea.